Lo Somatent

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari y en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.

A Barcelona: Kiosco del Sol Rambla de las Flors.

No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Dissapte 14 de Febrer de 1903.

ANY XVIII — NUM. 4.497

Redacció y Administ-ació: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 1'25

En provincias, trimestre. . . . . . . „ 4 —

Extranger y Ultramar. . . . . „ 8 —

Anuncis, á preus convencionals

PASTILLAS SERRA. Son las mellors pera curar la TOS y totas las malaltías del aparato respiratori, perque modifican las mucosas, facilitan la espectoració y fan desapareixe en un sol dia la opressió del pit y l' ofech.

Se poden pendre sense cap perill perque no contenen opi ni morfina.

En venen á casa del autor, FARMACIA SERRA, Arrabal de Santa Ana núm. 80, devant del nou casal del Banch d' Espanya y FARMACIA NOVA de don Napoleón Batalla, ex-Portal de Jesús.

AIXAROP DE HIPOFOSFITS CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyía.—Tortosa.—Molt senyors meus: Haventse presentat á la meva clínica la Sra. D.ª N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, mancala de gana y de forsas, vaig prescriureli l' Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá apetit y forsas y se li regularisaren las reglas: —Dr. Letamendi.

Senyors Climent y Compañía.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofría desde més d' un any de una escrófula crònica. Cansat d' usar sens cap resultat cuantas emulsions y reconstituyens se preconitzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfits Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació complerta.—Dr. Loriniz, Catedratich de Barcelona.

Exigeixis lo llegítim Aixarop Climent SALUD, *únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expén altre del mateix nom.*

APERITIU-CORROBORANT

Tónich-febrífugo

THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P.

BARCELONA

Unica casa productora pera la exportació al América

LOT

SE PREN ab aygua, ó pur: abans de menjar com aperitiu; després com digestiu.

Demanis en tots los cafés, ultramarins, casinos, confiterias, etc.

Los pedidos, aixi per Espanya com pera América, deuhen dirigirse á The Cosmo S. en C. y de C. en P.—BARCELONA.

Agent General á Reus, Joseph Martorell, S. en C. Carrer Monterols número 30.

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO

Superiors á 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos

Especial pera vinyas á 13 pts. » » » »

Lo propieiari que vullga conseguir bonas cullitas que probi los guanos dels senyors

MASSÓ Y FERRANDO.—REUS

LO CALENDARI DE "¡CU-CUT!"

SE VEN EN LA LLIBRERIA DE

TOST GERMANS

Se venen també llapideras ab lo retrato d' en Robert, Verdaguer, y totas las obras que edita «L' Avenç» de Barcelona.—Bloks catalans (de la «cuynera catalana»).

PERE BANÚS

METJE-CIRURGIÁ - Dentista

Practica totas las operacions de la boca: avulsions, ablasions, recseccions, etz.—Reb tots los dias.

DENTADURAS de tots los sistemas. Paladars artificials y contentatius pera las fracturas de la mandibula.

Plassa del Castell 1, 1er.—REUS

Conferencia d' en Miquel Laporta

á Arenys de Mar

(Acabament)

Permeteume, donchs, digué en Laporta, que un senzill federal canti las glorias del travall, be massa son los que cantan las de la gandulería. Antiguament se tenia, sobretot a Catalunya, al obrer una consideració general y servian los diferents arts y oficis d' honrós títol que acompanyava al travallador a sa darrera estada. En las pedras fundacionals al nom y apellido de son constructor s' afegia 'l d' art ú ofici ab que 's guanyava 'l pá de sa familia. Comparen la diferencia d' avuy ab ahir; quan se descolguin per las generacions esdevenideras los fonaments dels edificis d' aquest sigle, trobarán esculpits en sas pedras primeras: fulano de tal un pillo, fulano de tal un lladre, fulano de tal un poca vergonya.

Sa deu aquest cambi principalment a la corrupció del Estat que tot ho explota, s' aprofita del que travalla sense compensarli ni preocuparse de sa sort, extén per tot arreu lo pestilent baf d' una politica mentida y d' una farsa indigna y entronisa la falta d' ideals per assegurarse la existencia. Avuy tothom se riuria de la velleta que apuntant l' auba y al toch d' oració ben presta 's lleva y se 'n va a la iglesia a dirigir a Deu una pregaria. Del heretge de fé universal que no veu en los homes aquesta munió de religions per las quals se sacrifican y ab resignació donan sa vida, sino que 'ls considera a tots germans que deurian mútuament respectarse, renegar de las religions que 'ls fanatisan y encaminarse a un be universal, ben segur que 's titllará de ximple. Y no obstant, a la vella y al heretge jo 'ls admiro, y si per això 'm dihen reaccionari, ja porto salvavidas, afegí 'l disertant. Robespierre, introductor de la Deua Rahó a Fransa, en la Constitució de la época revolucionaria regoneix la existencia d' un ser suprém y la inmortalitat de l' ánima, y com no crech ningú tatxi de reaccionari a dit comunista, als que a mi m' ho digan los endosso a n' aquell ciutadá francés, com a vosaltres en Planas y Casals us endossá un diputat a Corts en la darrera llegislatura.

Diferencias més essencials que separan als autonomistas de las Bases de Manresa dels federals a la catalana, ó sia dels que entenen lo federalisme tal com predicá nostre Mestre en Pí y Margall y entre 'ls quals m' honro de contarme.

Los primers, acceptant lo present estat de cosas, dihuen que las relacions entre la Iglesia y l' Estat deuhen regirse per medi del contracte ó Concordat. Nosaltres, respectant aquella opinió, sentem lo principi de la absoluta separació de las duas Entitats referidas, ja que creyém que cada una d' ellas deu resoldre problemas de diferent naturalesa y es perillós se separi cada qual de la seva esfera d' acció, atribuhintse facultats que al altre pertanyen; y es més, en un Estat compost de súbdits que professan religions distintas, no es equitatiu ni racional que las contribucions y impostos que tots los ciutadans pagan serveixin per subvencionar a una sola Iglesia en la qual no tots combregan. Basat lo federalisme en un esperit ample de llibertat es consecuent al estatuhir la separació del Estat y

la Iglesia, recomanant lo respecte mútuo, que 'l ser demócrata y lliberal está en rahó directa a la consideració tinguda als que com nosaltres no pensan y sols a un mal federalisme engendrador d' una tirania disfressada de llibertat pot acumularse 'l pregonar tots los *antis* axistents y imaginables.

En quant a la forma de govern, pels catalanistas es, per ara, indiferent. Tractan sols de fer patria, que quan siga feta y nostra, allavoras, diuhen, resoldrán la forma de govern que més los convinga. Malgrat tal vaguetat, no es dificil ni aventurat preveure que s' adoptaría la forma republicana. La rassa reyal acabá a Catalunya ab lo desditxat Jaume d' Urgell y en aquesta terra franca d' avens y llibertat se coneixen sobradament las ventatjas del govern del poble. En temps dels senyors feudals, los reys eran un mal, pero un mal mes petit y necessari. Avuy los reys poch serveixen y trist paper representan. No obstant, digué l' orador, no vull embolicarmhi.

Apesar de tot, hem de reconeixer que reys ha tingut Catalunya molt dignes guardadors de la lley y de sos drets. Conta la historia qu' en Jaume d' Aragó, al aixecar lo siti de Valencia un ordenansa li notifica que en sa tenda de campanya tenía son niu una auraneta. Lo rey maná al seu súbdit que no 'l malmetés, qu' ell feya la guerra contra 'ls moros y no contra 'ls indefensos missatgers de la primavera. Aquest cas me recorda la llarga suspensió de garantías en aquesta provincia, que establerta ab motiu de las revoltas obreras, s' ha aprofitat per impedir tota classe de propaganda política, trabucant las lleys constitucionals.

Respecte al sufragi, los catalanistas l' estableixen per caps de casa y nosaltres universal. Casi m' inclino a creure que 'ls primers están més aprop de la igualtat. Y m' esplicaré: Fonamentat lo sufragi en la federació y en la societat, donan los catalanistas la representació de la familia al que per rahó natural te de dirigirla: al home. Lo cap de casa, al assistir al sufragi porta la veu de la muller y de la familia y obeheix a la necessitat que tots junts senten. En cambi en lo sufragi universal no te representació la dona. Tampoch la tenen los fills, que per sa falta d' edat no poden incloures en lo cens electorals. Per aquestas rahons crech mes viable y lliberal lo sistema de sufragi establert en lo Programa catalanista.

Un fondo comú uneix als federals a la catalana ab los catalanistas: la autonomía. En aquest punt, los dos Credos están del tot d' acort.

Lo federalisme a Catalunya se troba actualment en una fórmula que jo 'n dich de la equidistancia. Per una part concorda ab los catalanistas ab la proclamació de l' autonomía, y per altra se sitúa entre 'ls republicans unitaris per la cuestió de forma de govern. Manera de solucionar lo problema. Usaré, digué 'l conferenciant, una comparació.

Figureus un home que representa a l' autonomía, (aquesta ampolla), y a un altre que simbolisa la República (aquesta copa), que suposarém siga una americana, entre 'ls quals está situat un tercer que figura 'l federalisme. Los dos primers se tiran al mar tots a la una. ¿Per quín ha de dicidirse 'l federalista? Induptablement pel primer. Salvém primer al home, que ja li posarém la americana. Salvém lo fons, que ja adaptarém la forma a las circunstancias.

Podrá objectarse que la comparació no es del tot certa per la situació dels termes de la mateixa. Es veritat. Lo terme del mitj no es efectiu. Los federals avuy se troban dividits a causa de la aproximació a un ó al altre dels extrems citats. Mes creyém que lluyta entaulada a Catalunya es cuestió de vida ó de mort, y tots los que 'n som fills, y majorment si som federals, devém ajudar als que deman la seva autonomía, qu' es lo principi fonamental del veritable federalisme.

Y no se 'm digui que 'l programa del Catalanisme conté deficiencias, que, com obra de l' home, necessariament té d' esser imperfect, y també 'l nostre no ha dit la darrera paraula, ja que la creació, per exemple, d' un tribunal internacional per resoldre las cuestions per medis pacífichs avuy per avuy no deixa de ser un somni. Aixís mateix la proclamació absoluta de las vuyt horas de travall, está renyida ab las diferents necessitats de las regions, ab la classe d' industria, etc., ja que no hi ha cap motiu que justifiqui son general establiment.

Resumint lo exposat dech recomanar que las personas com las ideas s' estudiihin a fondo per coneixerlas ab perfecció, no 'us deixeu engrescar pels polítichs d' ofici ni pels redemptors del poble que tant abundan y tan mal fan a la causa que volen defendre. Guayteu enrera, mireu a n' en Castelar ab guants blanchs predicant revolució, fixeuse en los admiradors d' en Portas, glosant l' anarquia y acceptant un pendó en una professó religiosa a Manresa. Valenta mostra d' una pregonada idea. L' home deu sostenirla ab noblesa en lo privat y en lo públich y ab lo valor que dona la possessió de conviccions arreladas. Aixís solzament pot lo poble enmirallarse en los seus actes y en las sevas ideas.

A Catalunya ha ressonat lo crit de ¡via fora! Cansada y esmunyida per Governs explotadors, desenganyada del tot de la política de moda, y despreciant als perdona-vidas que desgraciadament han trobat en nostra terra certs elements que han deixat ilusionarse ab sas prédicas a l' esquena dels quals viuhen, travalla avuy de ferm pera redimirse y quan siga l' hora sabrá imposarse. Per aixó cal que tots l' ajudém, que es un dever lo ferho y si ho fem, hem de conseguirho. Permetéume, donchs, que acabi dirigint una excitació a la joventut catalana d' aquesta comarca perque predicant ab l' exemple, sostinga ab energía la fortalesa indestructible de la familia y de la Patria, que ella es l' encarregada d' implantar a Catalunya l' Autonomía.

J. V.

De "La Renaixensa."

Secció oficial

ANUNCI

Obrant en poder d' aquesta oficina las patents especials pera metjes, corresponents al actual exercici, se posa en coneixement dels mateixos a fi de que dintre del mes actual se proveheixin de dit document. Lo que faig públich per medi d' aquest anunci.

Reus 13 Febrer 1903.—Lo Recaudador, Leandro Fernandez.

REGISTRE CIVIL

del dia 13 de Febrer de 1903

Naixements

Cap

Matrimonis

Cap

Defuncions

Domingo Sugrañes Aixelá, 83 anys, Hospital Civil.

ELECTORALS

Las eleccions provincials s' acostan a tota pressa. De diumenge en quinze s' ha de reunir la Junta Provincial del Cens pera la proclamació de candidats y lo nomenament d' interventors, y lo dia 8 de mars, ó sigui de diumenge vinent en tres setmanas, s' han de fer las eleccions.

Aquest acostament del dia de la lluita fa que 'ls esforsos se multipliquin y que las reunions electorals sovintegin, a fi de deixar enllestida aviat la organisació completa dels preparatius, ferma penyora del éxit.

Los nostres companys entenen, y entenen bé, que no pot deixarse pels últims dias lo gros treball d' una preparació d' eleccions, que massas afanys impensats y d' accident distreuen l' activitat allavors, pera que 's pugui traspasser pera la darrera hora lo que 's pot y convé tenir preparat abans.

Que ho pensin aixís, també, tots aquells que ara lluitan per primer cop en lo sufragi, pera que prevalguin los drets y los interessos de Catalunya. Cert es que, las novas que de per tot rebém, tant las particulars que tenim nosaltres com las oficials que arriban a la Lliga Regionalista, concordan en demostrar que 'ls nostres companys no s' han emperesit, y que la propaganda y la feina preparatoria 's porta ab la llestesa y ab la ordenació diligent y reflexiva que cal posar en la tasca patriótica que s' ha emprés. Mes aixó no 'ns dispensa de recomanar una volta mes, activitat y ordre moltíssims en los treballs, que sapigut es que en las lluitas electorals, dintre lo complicadíssim sistema del sufragi universal, los vencedors son sempre 'ls mes, a condició d' estar ben organisats.

Calendari catalá

Sant d' avuy.—S. Valentí

Sant de demá.—S. Faustino

Surt lo SOL á las 6 h. y 48 m. y 's pon á las 5 h. 24 m.; surt la LLUNA a las 8 h. 43 m. y 's pon a las 8 h. 5 m.

MERCATS

Dillums de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Espluga de Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Espluga de Francolí.

SECCIÓ METEOROLÓGICA

OBSERVACIONS

del dia 13 de Febrer de 1903, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispert.

Horas d' observació	Barómetre aneroide	Grau d' humitat.	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 horas.	Estat del Cel
9	759	77			Ras
15	757	65		2'5	Ras

Horas d' observació	TEMPERATURAS Máxim	Minim	Ter. tip.	VEN Direcció	NUVOLS Clase	Cantit.
9	Sol 19	2	5	E.		'
15	Som 14		12	O.		'

DEL ESTRANJER

París 13.

La princesa de Saxonia

Un telegrama de Dresde anuncia que 'l Tribunal que entén en lo procés per adulteri contra la princesa de Saxonia y Girón ha pronunciat lo divorci, declarant culpable a la princesa y condempnantla a pagar tots los gastos.

Encara no ha dictat la separació de cossos.

Girón ha retornat a Bruselas sense veure a la princesa.

Lo de Venezuela

Diuhen de Washington que'ls representants de las potencias aliadas y mister Bowen han celebrat una conferencia.

Inglaterra ha acceptat la condició de retornar los vaixells venezolans que va apresar.

Aquesta nació y Italia consenten en l' aument de la indemnisació que demana Alemania.

Departament de comers

Ha sigut votada la creació d' un departament de Comers en lo ministeri de Marina.

LOS AMICHS DE CANALEJAS

En le setmanari anarquista que 's publica a Madrid ab lo títol de *Tierra y Libertad*, se descubreix la concomitencia entre Canalejas y 'l anarquista Bonafulla.

Heus aquí com s' expressa lo periódich anarquista:

"Leopoldo Bonafulla es un farsante, un embustero; Leopoldo Bonafulla recabó el apoyo político y pecuniario de Canalejas con la promesa de iniciar una orientación anarquista hacia la política, y de secundar los planes de Canalejas con *prudencia, naturalmente*.

Leopoldo Bonafulla recibió dinero de Canalejas para que la preparara, junto con dos pájaros más, recibimientos en Cataluña; Leopoldo Bonafulla recibió dinero tres veces, cuando menos, de Canalejas durante su excursión por Andalucía. Leopoldo Bonafulla estuvo en Lourdes este verano en compañia de Canalejas, y por cuenta y riesgo de este político. Leopoldo Bonafulla es un traidor á la anarquía y á la causa del pueblo.

¡Qué amigos tienes, Benito!"

CRONICA

Segueix lo temps mostrantse bonansós y de una temperatura agradable.

—

S' ha publicat lo número 50 del ilustrat setmanari *¡Cu Cut!* corresponent a la present setmana, en quin, com en tots los números, hi abunda l' ingeni y la bona sombra.

Se ven en la llibreria Tost germans.

—

Per falta de traball, están en vaga forsosa a Barcelona 700 pintors, 500 metalúrgichs, 200 descarregadors de mercancias y 150 carreters.

—

Per lo ministeri d' Obras públicas s' ha resolt un expedient de minas d' aygua de la partida "Pedrera„ del terme municipal de la vehina ciutat y altre expedient de la mina de Dos-Hortas, en lo de Canonja.

—

Han comensat las obras de restauració del noble y històrich monastir de Sant Cugat del Vallés (antiguament Castro Octaviá, ahont sufriren lo martiri las santas Juliana y Semproniana) que amenassava inminent ruina. S' ha comensat ab urgencia a la recomposició de la cúpula de tan hermós temple y l' ala dreta que estava completament clivellada.

—

Escriuhen del Ampurdà que en los Pirineus han caigut aquestos dias grans nevadas. En los alrededors de Molló hi ha de cinch a sis pams de neu, vegentse sos habitants molt apurats pera sortir de sas casas.

—

Han sigut nomenats don Frederich Montagut Dias y don Rogelio Espino Anglado pera exercir en aquesta provincia la inspecció y vigilancia del impost sobre las cerillas fosfóricas y perseguir lo contrabando y defraudació.

—

Avuy se fará al Hospital militar de Barcelona lo regoneixement definitiu dels individuus de tropa presunts inútils.

—

Ha sigut nomenat catedrátich de llatí del institut de Segovia don Joseph Albiñana, que ho es del institut d' aquesta ciutat.

Catedrátich de Historia d' aquesta ciutat don Gregori Montero, que ho es del institut de Teruel.

—

De conformitat ab lo determinat en lo Reglament de provisió de las escolas de 14 de Setembre últim, la Secretaría provincial ha remés al Rectorat la relació d' escolas vacants a aquesta provincia, que deuhen ser anunciadas en lo concurs únich corresponent al actual mes de Febrer.

Elementals de noys.—Alió, 625 pessetas; Cambrils (Barri de Marina), 625; Nulles, 625; Roda de Bará, dotadas ab 625 pessetas cada una.

Elementals d' abdós sexes que deuhen proveirse en mestra.—Creixell y Pasanant ab 625.

Incomplertas d' abdós sexes que deuhen proveirse en mestre.—Irlas y Vallclara, ab 500 pessetas.

Incomplertas d' abdós sexes que deuhen

proveirse en mestra.—Aiguaviva (Montmell), Albiol, Enveija (Tortosa), ¡Garidells, Pontils (Santa Perpétua), Rojals, Salou (Vilaseca), Botarell y Sant Vicens dels Calders, ab 500 pessetas de dotació.

—

Per consums se recaudaren en lo dia de ahir pessetas 1284'15.

—

Un dels aconteixements mes notables d' aquets temps, es l' invent del "Procediment Indio" del apotecari Pascual, exquisit producte que toona 'ls cabells blanchs del color que s' han tingut á la juventut, sens que perjudiqui en lo mes mínim la salud, ni taqui la pell ni la roba, reprodueix lo cabell, priva sa caiguda y fa dessapareixer completament la caspa.

Se ven en lo Carrer de la Font; número 13 y á las principals Perfumerias y Perruquerias.

Diposit general: J. Uriach y C.ª BARCELONA

—

D. MANEL DE PEÑARRUBIA

Procurador dels Tribunals

Ha trasladat son despatx á la *Rambla de Sant Joan, número 30-3er.*

TARRAGONA

—

FINALMENT ¡OH LECTORS!

Podém anunciar que ha sigut vensut lo terrible mal venéreo y sifilítich. Pera detalls llegeixis en 4.ª plana, "Milagrosos confits ó Injecció anti-venèreo y Roob anti-sifilitich CONSTANCI.

Secció comercial

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d' ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 d|f	—'—	33'—	—'—
" 60 "	—'—	—'—	—'—
" 8 d|v	—'—	—'—	—'—
" vista.	—'—	—'—	33'53
Paris 90 d|v.	—'—	—'—	—'—
" 8 d|f.	—'—	—'—	—'—
" vista.	32'90	—'—	33'10
Aix 8 0|0	—'—	—'—	—'—
Amberes 90 d|v.	—'—	—'—	—'—
Marseila 90 d|f.	—'—	—'—	—'—
" 8 d|v.	—'—	—'—	—'—
" 4 vista.	—'—	'	—'—
Perpignan 90 d|f.	'	'	'
" 8 d|v.	'	'	'
Hamburgo 90 d|f.	'	'	'
" 8 d|v.	'	'	'
" vista.	'	'	'

Cambi anterior de Valors locals	*Diner.*	*Paper.*	*Oper.*
Gas Reusense.		650	
Industrial Farinera.		675	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams.		750	
Manufacturera de Cotons.	100	110	
C. Reusense de Tranvias.		30	
C.ª Reusense de Tranvias privilegiadas 5 per 100.	325		
Electra Reusense.			
Manicomi de Reus.			

—

J. MARSANS ROF Y FILLS

REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZALEZ

Carrer Santa Ana, 19.

Catisació á Barcelona á las 16 d' ahir

Interior	77·70	BARCELONA	
Amortissable 5 p %	98·40	Francs	33'50
Colonial	67·50	Lliuras	33'58
Mercantil	—'—	MADRID	
Norts	65'15	Interior	77'67

Alicants	99'40	Francs	33'—
Orenses	30'50	PARIS	
Obs. Fransa 2 1/4	59'—	Exterior	91'70
Id. Almansa 5 0|0	104'—	Nortes	235'
Id. Id. ayg	—'—	Alicants	353'

Ordres de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors. Descompte de cupons. Compra de monedas d' or y bitllets extrangers. Giros sobre Barcelona, Madrid y Paris.

—

BOLSI DE REUS

Carrer Monterols, 27

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir.

Interior	77'73	Cubas del 68	—'—
Colonial	66'50	Cubas del 90	—'—
Orenses	30'45	Amortisable	98'42
Norts	65'10	Ob. 5 p % Almansa	104'37
Alicants	99'40	Id. 3 p % Fransas	58'92
Vitalici V.	—'—	Id. 3 p % Orense	51'62
PARIS		MADRID	
Exterior	—'—	Interior	77'70

— GIROS —

Paris	33'50	Londres	33'58

TELEGRAMA DE PARIS

Exterior.	—'—
Portugués	—'—
Rio Tinto.	—'—
Norts.	—'—
Alicants.	—'—

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota clase de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paisos.

—

MOVIMENT DEL PORT de Tarragona

Embarcacions arribadas ahir

De Marsella y Barcelona en 6 ds. v. "Cabo San Vicente„ ab efectes, consignat a don Mariano Peres.

De Cette y Barcelona en 4 ds., v. "Correo de Cartagena„ ab vi, consignat a la Sra. Viuda y S. de P. Ferrer y Mary.

De Filadelfia y Barcelona en 35 ds. vapor "Ciudad de Reus„ ab petroli, consignat a don Joseph Maria Ricomá.

Despatxadas

Pera Bilbao y esc. v. "Cabo San Vicente„ ab efectes.

Pera Cette v. "Correo de Cartagena„ ab efectes.

ANUNCIS PARTICULARS

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

HORT DE PAU ABELLÓ

Se ven en lo carrer del Roser, 4.

CLÍNICA DE MASSATJE

DE

P. DURÁN, METJE-CIRUJIÁ

Carrer Osset núm. 1, pis primer, cantonada al de la Presó.—Reus

Ab lo massatje manual y vibratori s' obtenen rápidas y sorprenents curacions en las enfermetats següents:

Articulars.—Esguinzes, Torceduras, Lumbago (llunat,) Luxacions, Fracturas Artritis traumáticas, etz.

Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gastralgia, Enteralgia, Sciatica, Corea (ball de San Victo), Ataxia locomotriu, Tremolor en las mans dels escribents, etz.

Generals.—Anemias, Clorossis, Asma esencial, Palpitacions, Dispepsias, Astriccions de ventre y Cálculs renals y hepátichs, etz.

B. SANTOS Y VALL

Ofereix sa cooperació activa y formal als catalans, no residents á Madrid, qu' hi tingan ó vulgan establirhi negoci.

Alcalá, 110, 2n. dta.-MADRID.

OBRA NOVA

FLORESCENCIA

Aplech d' ensaigs literaris d' en Hortensi Güell.

2 PESSETAS

De Venda en lo kiosco de D. Pau Balart, Plaza de la Constitución y en la llibrería de D. Pere Tost, Arrabal baixa de Jesús.

Cambra Agrícola de Reus y sa Comarca

Abonos quimichs

La Cambra te a disposició dels senyors socis, abonos quimichs y sas primeras materias, pera la propera sembra, arbrat y vinya.

Garantisada sa puresa.

Preus de cost.

Reus 1er. Novembre 1902.

APRENENT

Se 'n necessita un en aquesta imprempta.

TELEGRAMAS

Madrid 13.

Los lliberals

Lo senyor Montero Rios ha contestat a la carta de la Junta electoral del partit fusionista, recordant que 'l dia 28 de Janer digué que renunciava 'l cárrech de la Junta, y que donchs equivaldria a exercir funcions d' un cárrech que no té.

Acaba 'l senyor Montero Rios expressant son desitj de concordia entre'ls elements lliberals pera be del partit en lo pervindre.

Diu que fará lo que pugui pels seus amichs pera evitar atropells en las properas eleccions.

S' estranya que en una circular se defensi una cosa tan diferent de lo manifestat en la inauguració del Círcol Lliberal, y que 's digui que sense quefe ni programa 's pot anar endevant.

Ahir va reunirse la Junta electoral a casa del Marqués de la Vega de Armijo pera examinar l'explicada carta del senyor Montero Rios, quins termes ja suposavan.

Aquesta carta ha causat mal efecte entre ells, havent acordat no publicarla y continuar los travalls electorals sense ocuparse pera res del senyor Montero Rios.

Un dels de la Junta ha dit que han fet lo que han pogut pera que en Montero Rios firmés la circular y que per aquest motiu ningú podrá dir que ells tinguin la culpa.

Entre 'ls ministres lliberals que no forman la ponencia ha causat la carta del senyor Montero Rios dolenta impresió.

A pagar

Se diu que avuy ó demá 'l Banch d' Espanya autorisará al Crédit Lyonnais pera que pagui al extranger lo cupó del Deute Exterior.

Real Ordre

Lo senyor Dato ha dit que te redactada una Real ordre reorganisant la secció sanitaria del cos d' establiments penals, provehintse per oposició las plassas de metges, apotecaris y practicants.

De viatje

Ha marxat a Paris lo comte de Romanones, que tornará a Madrid d' aqui a 15 dias.

Lo viatge del ex-ministre de Instrucció pública se relaciona ab l' interés dels lliberals de que parli ab la Reyna d' assumptos del partit relacionats ab la designació de quefe.

La Reyna á Viena

En lo sud exprés de Fransa d' un quart de vuyt marxá ahir a Viena la ex-Reyna Regent.

A la estació la despediren lo Rey y 'l Govern, d' uniforme.

L' acompanyan la infanta Maria Teresa, la marquesa de Navarrer y 'l marquès de la Mina.

León y Castillo

En lo sud-exprés de Fransa ha arribat a Madrid l' embaixador d' Espanya á Paris senyor Leon y Castillo.

Ha dit que ha vingut á Madrid per assumptos particulars.

Preguntat sobre si firmará 'l programa dels lliberals, ha dit que primerament necessitava enterarse de tot lo succehit, á quin fi visitaria als senyors Montero Rios y marqués de la Vega de Armijo.

Feu notar que en assumptos políticos no deu oblidarse que ocupa un alt cárrech oficial.

Lo senyor León y Castillo ve restablert del atach grippal que va sofrir no fa gayre, y s' hostatja al Hotel de Paris.

A dos quarts de set de la tarde ha estat a la Presidencia del Consell lo seu secretari particular notificant la arribada del embaixador al senyor Silvela y demanantli hora pera conferenciar.

Vaga

Xixón.—Aumenta la gravetat de la vaga per l' empenyo de la companyía en rebutjar tota tranzacció.

En lo cas de que 'l paro fos general se demanaría al ministre de la Guerra 'l batalló de ferrocarrils.

Desde ahir fan lo servey de carga y descarga al moll soldats del regiment de Múrcia, cobrant duas pessetas diarias y abonántselshi los tragos.

Los trens entran y surten ab gran retrás, havent disminuhit notablement la exportació del peix.

Lo gremi de mariners ha acordat apoyar als vaguistas votant un auxili de cent pessetas.

A la sessió celebrada per la Unió Ferroviaria 's proposá que una comissió visiti al Gobernador militar pera ferli avinent lo mal efecte que causa veure als soldats, quina missió es defensar a la patria, dedicats a feynas molt diferents.

Ademés se telegrafiará en lo mateix sentit al ministre de la Guerra.

També han acordat telegrafiar al ministre de Gracia y Justicia demanantli la llibertat dels sentenciats ab motiu de la "Mano Negra„.

Ademés varen convenir empendre una activa campanya de propaganda comensant per un meeting que 's verificará dissapte a la nit al teatre Jovellanos.

Durant la reunió 's feu una capta pera 'ls vaguistas de "La Algodonera„ recaudantse quaranta tres pessetas.

Varias noticias

Granada.—L' alcalde d' aquesta ciutat ha dimitit, havent sigut nomenat pera sustituirlo don Manel Tigeno.

Zamora.—Ha fugit de la presó un pres condemnat a mort.

Pera fugir ha foradat una paret d' un metre de grexaria.

Un centinella l' ha vist cuan acabava de sortir a l' exterior. Al veures descobert s' ha tirat al riu, peró lo centinella li ha fet foch ab tal puntaría que l' ha mort.

Santander.—La vaga d' Andia ha quedat solucionada.

Del Marroch

Diuen de Tánger que acusat lo ministre de la Guerra de no haver capturat al Roghi després de la victoria, per entregarse al botí, se l' ha conminat ab la amenassa de destituirlo si no logra capturar aviat a Bu-Hamara.

Las vagas

En Silvela no ha firmat res. Ha informat a don Alfons de la marxa de las vagas de Cádiz y de la Coruña.

En aquet darrer punt se va anormalisant la situació, vegant no més los metalúrgichs y los pescadors.

A Cadiz ha complicat la situació lo despediment dels obrers del Arsenal.

L' arxiduquesa Isabel

Segons las darreras noticias de Viena s' agrava l' arxiduquesa Isabel, mare de la Regen donya Cristina:

La malalta sofreix pulmonia doble y lo seu estat inspira serios temors.

IMP. CARRERAS Y VILA.

SERVEY DE FERROCARRILS

NOU HORARI

LÍNEA DELS DIRECTES

De Reus á Barcelona

Surtida	Correu	4'53 matí; arribada	8'34 matí
"	Exprés	7'05 "	9'14 "
"	Mixto	8'41 "	1'03 trde
"	Merc.	12'07 "	8'02 nit.
"	Correu	2'14 trde.	5'24 trde
"	Mixto	7'14 "	10'19 nit.

De Barcelona á Reus

Surtida	Merc.	5'15 matí; arribada	3'06 trde
"	Mixto	6'01 "	11'30 matí
"	Correu	9'47 "	1'05 trde
"	Ombs.	12'35 "	5'32 "
"	Mixto	2'26 trde.	7'11 "
"	Exprés	7'26 "	9'38 nit.

De Reus á Saragossa

Surtida	Correu	1'35 trde. arribada	8'35 nit.
"	Mixto	7'57 "	6'36 matí
"	Exprés	9'44 nit	3'01 "
"	Merc.	3'36 trde.	11'54 nit.
"	"	5'32 matí	8'51 matí

Dels dos darrers lo primer no mes arriba á Casp y lo segon á Mora.

De Saragossa á Reus

Surtida	Exprés	1'50 matí; arribada	6'59 matí
"	Correu	7'— "	2'06 trde
"	Mixto	10'05 nit	8'11 matí
"	Merc.	0'38 matí	11'27 "
"	"	6'59 trde	10'15 nit.

Dels dos darrers lo primer surt de Casp y lo segon de Mora.

LÍNEA DEL NORT

De Reus á Lleyda

Surtida	Correu	8'29 matí; arribada	11'35 matí
"	Mixto	6'05 trde.	9'57 nit
"	Merc.	1'45 "	

Lo tren que va col-locat en últim terme no més arriba á Vimbodí.

De Lleyda á Reus

Surtida	Mixto	5'28 matí; arribada	9'29 matí.
"	Correu	4'05 trde.	7'09 trde.
"	Merc.	"	1'39 "

Lo tren que va col-locat en últim terme surt de Vimbodí.

De Reus á Tarragona

Surtida	Mixto	8'16 matí; arribada	8'45 matí.
"	"	9'44 "	10'18 "
"	Merc.	2'30 trde.	3'05 trde.
"	Correu	7'17 "	7'48 "

De Tarragona á Reus

Surtida	Correu	7'45 matí; arribada	8'15 matí.
"	Merc.	12'22 trde.	1'— trde.
"	Mixto	5'08 "	5'46 "
"	"	8'— nit	8'38 nit.

FERRO-CARRIL ECONOMICH

DE REUS Á SALOU

Servey de trens que regeix desde 'l dia 29 Setembre de 1902.

Sortidas de Reus: al matí 4'10.—10.—A la tarde á las 2'47.—4'15.

Sortidas de Salou: al matí á las 4'56.—11'04. A la tarde á las 5'32 y 7'40.

FONDA Y RESTAURANT D' EUROPA

DE

D. ANTON BARDOY

HABITACIONS Y SERVEYS INMILLORABLES

CARRER DE EN MEDIO, 1

CASTELLÓ DE LA PLANA

Angelo Costanzi

Diputació, 435, etl. Barcl.ª

MILAGROSOS CONFITS

ó injecciò antivenérea y roob antisifilítich

COSTANZI

Mils y mils de celebritats médicas, després d'una llarga experiencia, s'han convensat y certificat, que pera curar radicalment ab dos ó tres días la purgació recient y ab cinch ó sis días la crónica, gota militar, úlceras, fiuix blanch de las donas, arenilla, catarro de la "vejiga", escossors uretrals, cálculs, retencións d'orina, y ab 20 ó 30 días los extrenyiments uretrals (estrechez) encar que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillosíssimas sondas. no hi ha medicament més milagrós que'ls CONFITS é Injeccións Costanzi.

També certifican que pera curar qualsevol enfermetat *Sifilítica* ó *herpética*, en vista de que lo Iodo y'l Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la *sifilis y herpes*, sino que extreu los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fácils de curar. A. Salvati mostanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets especifichs; per Cedi del tractament especial ab éll, admet als increduls, lo pago després de curats.

Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos pera'ls qui no vulgan usar injeccións, pessetas 5. Roob anti-sifilítich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en totas las bonas farmacias.

A Reus: en la de D. Antòn Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Carpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Droguería de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.

Consultas médicas á Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.ª tots los dillums, dimeres y divendres á las 12.

Societat general de Transports marítims á vapor de Marsella

SERVEYS DEL MES DE JENER DE 1903

LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA

Sortirá de Barcelona lo 21 de Jener directament pera Montivideo y Buenos Ayres lo magnifich y rápit vapor francés

ESPAGNE

Consignataris á Barcelona, Ripol y Companyía., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

PERA VIURER BE

estar sempre de bon humor y pera precaveres de tota classe de enfermetat y infecció, es precís fer constant us del **Elixir Verdi**.—No 's coneix cap cas de persona que fent un us moderat, pero constant d' aquest milagrós elixir, haigi caygut malalt del estómach ó de febre. Las personas sanas deuhen pendren pera no caurer malaltas; las que están malaltas, las endebles, malhumoradas deuhen pendrel pera posarse bonas.

Deu mil certificats de metjes y malalts atestiguan d' una manera clara, terminant, lluminosa, lo infalible qu' es en molts cassos, y lo indiscutiblement bo qu' es sempre l' **Elixir Verdi** es un tónich analéptich: es á dir que reanima y enforteix. A Inglaterra, Alemania, Bélgica, Dinamarca y altres paissos las familias estant constantment provistas del milagrós elixir pera son continuu us, y á aixó tal vegada es degut que aquellas rassas siguin mes desarrolladas, mes fortas y vigororosas que altres en Espanya mateix, provincias que mes us fan d' aquest preciós elixir, senyalan menos enfermetats y indican en los noys major forsa y vigor. L' **Elixir Verdi** se troba de venta en totas las farmacias á dos pessetas frasco.

LA GRESHAM

COMPANYIA INGLESA

de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias

FUNDADA L'ANY 1848

Pólissas indisputables—Beneficis capitalissats

Primas molt moderadas

La Gresham té constituit lo dipósit exigit per las Lleys fiscals vigents com garantía per los seus assegurats á Espanya.

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA

Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.

A Reus: dirijirse á don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.

LA PALATINE

Companyía inglesa

de segurs contra incendis, explosións y accidents

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, 9, BARCELONA.

A Reus: dirijirse à D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

TALLER DE CAMISERIA

DE JOSEPH MARTORELL

MONTEROLS 40—REUS

Novetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca pera senyora, botons y botonedurs pera camisas, paraiguas, sombrillas, bastons, petacas, ciguarreras, carteras, tergeters, moneders, boquillas y elástichs. Agullas pera corbatas. Se fan á mida camisas, calsotets, colls y punys.

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR

DE PERE DOMENECH.-ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS

Especialitat en altars, capellas, templetes, columnas, reclinatoris, adornos y detalls arquitectórichs y esculptórichs pera iglesias, etc.

Imatges de fusta y cartró-pedra de totas midas y models.

PREUS REDUHITS